

"LAMPAHOLAISET, Pölokkytaepaleelta Röytiönrannalle" -kyläkirja

SISÄLLYSLUETTELO

LUKIJALLE, Jorma Tulkku	3
NÄILLÄ SEUDUILLA, Raili Jokiperä Ryynänen, Arto Riihijärvi	4
LAMPA-AHO, Jorma Tulkku	
Rannat, ahot ja sydänmaat	6
Nimet kertovat	13
Entiset ja nykyiset asuinpaikat.....	19
Menneisyyden jäljet	22
TALOSTA KYLÄKSI	
Talot ja ensimmäiset isännät 1553-1870, <i>Jorma Tulkku</i>	28
Savut ja suvut vuosina 1870-1970, <i>Matti Huttunen</i>	34
MUUTTAVA MAISEMA, Jorma Tulkku	
Tuli nuorensi metsiä.....	55
Tervanpoltto ja metsien loppuminen.....	58
Hakkuulla ja uitossa.....	60
Kaskirukiista heinäviljelyyn.....	64
Vesimyllystä puimuriin.....	67
Maalaismaisema on työn tulos.....	72
NIITTYPIRTIT JA KARJAMAJAT, Jorma Tulkku	
Laitumet ja pirtit.....	75
Takamaiden niityillä.....	78
Karjamajat.....	81
KALASTUS JA METSÄSTYS	
Järvestä ruuanlisää, <i>Jorma Tulkku</i>	87
Oravannahkoja ja linnunlihaa, <i>Jorma Tulkku</i>	91
Metsästysseura Lamminahon Erä, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	93
Metsästys- ja kalastusmuistoja, <i>Arvi Leväpelto</i>	96
POLUT JA TIET	
Ennen maantietä, <i>Jorma Tulkku</i>	97
Nelostien historia, <i>Eero Tikkanen</i>	101
KYLÄ OLI OMAVARAINEN	
Kehdosta hautaan, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	110
Kauppapuoteja, <i>Jorma Tulkku</i>	111
Sikalan kauppa, <i>Me imi Kuonanoja o. s. Tikkanen</i>	113
Eri alojen osaamista, <i>Jorma Tulkku</i>	116
Herman Häkkinen, Kujalan mestari, <i>Eero Tikkanen</i>	118
Lampa-ahon osuuskassa, <i>Harri Turunen</i>	121
Emolahti - leirintäalueesta lomakyläksi, <i>Kaisu Huttunen</i>	128
LAMPAHOLAISIA	
Elias Tuoriniemi, runon ja rauan seppä, <i>Jorma Tulkku</i>	130
Lystillinen laulu suuresta tupakin puutteesta, <i>runo, Elias Tuoriniemi</i>	135
Tämä on juttu juomareista, koottu kohmeloväestä, <i>runo, Elias Tuoriniemi</i>	137
Yksi kaunis laulu, <i>runo, Elias Tuoriniemi</i>	140
Kirpusta, <i>runo, Elias Tuoriniemi</i>	142

Samuli Tuoriniemi, puukkoseppä ja kirkkoväärtti, <i>Jorma Tulkku</i>	143
Tuoriniemen tarinoita, <i>Jorma Tulkku</i>	145
Tuoriniemessä oli kolme Aatua, <i>Jorma Tulkku</i>	147
Kovapäät, <i>runo, Herman Tulkku</i>	149
Suonenrannalla 1800-luvulla, <i>Jukka Ahola</i>	150
Elämää Tuikussa, <i>Jorma Tulkku</i>	151
Muistikuvia isoisästäni Eliel Tulkusta, <i>Jukka Ahola</i>	154
Suksenkärkipelto, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	156
Kotien valistaja konsulentti Greta Kivilahti, <i>Marjaliisa Hentilä</i>	158
Olen niitä keisarin ajan ihmisiä, <i>Jorma Tulkku</i>	169
Isä Hermanni oli jämpä ukko, <i>Jorma Tulkku</i>	171
Tapanilan vaiheita, <i>Olavi Kauranen</i>	178
Kuultuja muistoja erämaatalon elämästä, <i>Aarno Lamminaho</i>	186
Ruunalassa 1930-luvulla, <i>Jukka Ahola</i>	195
Ensimmäinen pirssikytyi, <i>Jukka Ahola</i>	197
Hakalassa, <i>Mauno Törölä</i>	200
Lapsuuteni kronikka, <i>runo, Meimi Kuonanoja</i>	203
Rauhalasta Rantalaan, <i>Jorma Tulkku</i>	205
Tuomari ja Rouva, <i>Eero Tikkanen</i>	208
Taisto Poikolainen, valokuvaaja, <i>Eero Heikkilä</i>	209
Viisas hevonen, <i>Jorma Tuikka</i>	212
Muistojen pihlaja, <i>runo, Olga Rustanius</i>	213

SOTAVUODET

Vapausota - veljessota, <i>Jorma Tulkku</i>	214
Suojeluskunta ja Lotta Svärd -yhdistys, <i>Jorma Tulkku</i>	215
Lamminaholaiset sodassa 1939 - 1945, <i>Jorma Tulkku</i>	217
Lamminahon sankarivainajat, <i>Jorma Tulkku</i>	218
Sotaorvon muistot, <i>Jorma Tulkku</i>	221
Sota-aika Malilassa, <i>Jorma Tulkku</i>	224
Malilasta maailmalle, <i>Jorma Tulkku</i>	228
Talvisodan evakkoja, <i>Jorma Tulkku</i>	231
Kuhmosta Kujalaan, <i>Jorma Tulkku</i>	232
Lentiiran Kähköset Suonenrannan Kähkölässä, <i>Elsa Tikkanen</i>	235
Heikkiset tulivat Sikalaan, <i>Jorma Tulkku</i>	236
Immoset sijoittuivat Hakalaan, <i>Jorma Tulkku</i>	236
Hevosella Lentualta Hakalaan, <i>Jorma Tulkku</i>	238

ETEESI HERRA ARMIAIN

Aatami Tuoriniemi, seppä ja sielunhoitaja, <i>Jorma Tulkku</i>	241
Jouluaatto erämaatalossa, <i>Jorma Tulkku</i>	243
Koti, koulu, kirkko, <i>Elsa Tikkanen</i>	246
Seurakunta ja hengellinen toiminta, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	249

OPINTIELLE

Lamminahon kansakoulu 1924-1973, <i>Matti Huttunen</i>	252
Tiedonjyväsiä 1930-luvun koulusta, <i>Vieno Möttönen o.s. Junell</i>	266
Suuret ikäluokat koulunpenkillä, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	269
Purolan kansakoulu 1937-1964, <i>Matti Huttunen</i>	274
Mehtäperältä Purolan koulussa, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	285
Emolahden koulun viisi vuosikymmentä, <i>Matti Huttunen</i>	287
Hedetniemestä opintielle, <i>Eino Rauha</i>	300
Emolahden koulu nyt, <i>Arto Riihijärvi</i>	305

YHTEISTYÖTÄ, VOIMAA JA ILOA

Lampa-ahon puimaosuuskunta r.1., <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	307
---	-----

Honkamäen mylly ja sahaosuuskunta, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	308
Sonniosuuskunta, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	309
Lamminahon maamiesseura <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	312
Lamminahon maamiesseura 20 vuotta, <i>Katri Häkkinen</i>	318
Vanha kyntäjä, <i>runo, Aune S. Niskanen</i>	321
20-vuotiaalle, <i>runo, Aune S. Niskanen</i>	321
Maatalouskerho ja 4R, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	323
Sika-Saku ja muut lampaholaiset, <i>Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	325
Lamminahon Ahton alkuvuosilta, <i>Arvi Leväpelto</i>	328
Ahton toiminta palloilun parissa, <i>Mauno Ruotsalainen</i>	329
Väinö Lahti, Lamminahon kuuluisin hiihtäjä, <i>Eero Heikkilä</i>	331
Lamminahon Ahton historiaa, <i>Kauko Tikkanen</i>	332
Ahton aika, <i>runo, Raili Jokiperä-Ryynänen</i>	335
Lamminahon - Emolahden kyläyhdistys, <i>Kaisu Huttunen</i>	337
MUUTTUVA KYLÄ	
Lamminaho 1900, 1960 ja 2000, <i>Jorma Tulkku</i>	345
SISÄLLYSLUETTELO	350